

Vážený bratře kurátore,

správní rada Personálního fondu byla pověřena, aby připravila odpověď na Váš dopis, který jste adresoval kurátorům a laickým konventuálům ČCE. Vyjádřil jste v něm svůj protest proti stávajícím pravidlům personálního fondu v ČCE, nesouhlas s principem paušálního výběru stejné částky od všech obsazených sborů bez ohledu na příjmy sboru, bez ohledu na velikost členské základny sboru, bez ohledu na polohu sboru. Tento způsob jste označil jako nemorální. O tom s Vámi nechceme polemizovat. Je to Váš názor, na který máte právo. Jsme si vědomi toho, že vytvořit systém, který by byl zcela spravedlivý, se nám nikdy nepodaří. Přesto označit jej jako nemorální, považujeme za silné slovo. Myslíme si, že se církev dost snaží, aby systém spravedlivý byl. Současná varianta se tak většinou církve jeví.

Nespravedlnost stávajícího systému Personálního fondu má, alespoň částečně, vyvažovat solidarita sborů, kterou považujete za pouhé gesto, které neřeší problém. Dovolte, abychom Vás informovali o tom, že toto „gesto“ pomohlo za dobu trvání Personálního fondu 120 sborům částkou 7 630 182,- Kč. Od roku 2007 osmi sborům, kterým byl přiznán statut podporovaného místa částkou 1 189 200,- Kč a čtyřem sborům, které byly prohlášeny misijními místy částkou 305 200,- Kč. Když k tomu připočteme částku 1 648 016,- Kč, která byla v roce 2006 odpuštěna 36 sborům, u kterých byly evidovány dluhy minulých let, můžeme říct, že situace malých sborů není církvi lhostejná. Synod se jí opakovaně zabývá. Důkazem toho je i usnesení č. 25 z 1. zasedání 33. synodu, které ukládá synodní radě, aby 2. zasedání 33. synodu předložila návrh změny Statutu Personálního fondu, která umožní, aby žadatelé mohli ze solidárních prostředků Personálního fondu čerpat menší částky po více let.

V další části dopisu se věnujete usnesení č. 61 z 1. zasedání 33. synodu ČCE. Tímto usnesením se mění pravidla hospodaření s Personálním fondem. Míra Vaší trpělivosti přetekla u odstavce 2a: *„Z prostředků shromážděných do Personálního fondu v předchozím roce se před jejich rozdělením do jednotlivých kapitol odečtou prostředky na platy kazatelů (tj. základní platy a hodnostní příplatky), které podle očekávání nebudou v následujícím roce kryty dotací MK ČR“*. Důvody, proč bylo toto pravidlo zavedeno, sice nechápete, nicméně z toho, co píšete dál, po nich ani nepátráte. Naopak, z nových pravidel hospodaření s Personálním fondem vyvozujete naprosto neopodstatněné konstrukce a závěry.

Pokusím se Vám tedy tyto důvody vysvětlit. Začnu popisem situace, do které jsme se dostali počátkem tohoto roku:

- Dne 12. ledna letošního roku podepsali zástupci církvi Deklaraci shody s Ministerstvem kultury ČR. Ta stanovila maximální částku, kterou bude stát církvím přispívat na platy kazatelů. Tato částka byla stanovena podle počtu kazatelů, kteří v dané církvi působili mezi lednem a říjnem roku 2010. Pro ČCE to bylo 256 plnočasových úvazků.
- Přepočtený stav kazatelských úvazků 1. 1. 2011 byl 266,6, tj. 10 kazatelských míst není kryto státní dotací.
- Současně zůstává v platnosti nařízení vlády č. 566/2006 Sb., které stanovuje výši základních platů a hodnostních příplatků duchovních. V důsledku to znamená růst mzdových nákladů způsobený posunem kazatelů do vyšších platových tříd na základě odpracovaných let.
- K 1. 1. 2011 bylo cca 45 neobsazených sborů. Podle průzkumu personálního oddělení zhruba polovina již nehledá kazatele. Může tedy dojít k obsazení cca 20 sborů. Z nich polovina nebyla obsazena v době, kdy se stanovovala výše státní dotace.

Synodní rada proto uložila platové komisi a správní radě Personálního fondu, aby se touto situací zabývali a připravili pro synod řešení. Výsledkem těchto jednání byl návrh předložený synodu v tisku č. 25: „Pravidla hospodaření s Personálním fondem“. Přestože byly předloženy dvě varianty, obě obsahovaly výše citovaný odstavec, tj. že se se shromážděných prostředků odečte částka na platy kazatelů, které nejsou kryty státní dotací. Ve svém důsledku to vždy znamená navyšování odvodu do Personálního fondu.

Myslím bratře kurátor, že potud jsme zajedno. Rozcházíme až na tom, k čemu budou takto shromážděné prostředky použity. Vy se obáváte, že budou sloužit ke zřizování druhých kazatelských míst na velkých a bohatých sborech. My jsme při koncipování zmíněného návrhu mysleli na neobsazené, většinou „malé“, sbory, které hledají kazatele. Na sbory, které čekají na nástup nového kazatele, který v těchto dnech končí svou přípravu ve vikariátu. Na sbory, které by nemohly být obsazeny, protože nebude na plat kazatele. Proto si také vážíme odvahy těch synodálů, kteří pro tuto změnu hlasovali, protože navyšovali odvod pro své sbory nad obvyklé navýšení o míru meziroční inflace ve prospěch sborů, které jsou v současné době, na rozdíl od jejich sborů, neobsazené. Prostě nemysleli pouze na sebe. Jich by se přece zamítnutí nedotklo. Na plat jejich kazatele peníze jsou.

Váš protest také předpokládá jistou svévoli ve vytváření nových kazatelských míst ve sborech všech stupňů. Píšete: „V případě, že si větší a bohatší sbor zřídí druhé místo kazatele, bude dotoováno i z příspěvků právě malých a chudších sborů církve.“ Zřizování kazatelských míst je ovšem upraveno řády církve tak, že je svěřeno výhradně do pravomoci synodu. Návrh na zřízení nového kazatelského místa, ať vzejde z jakéhokoli sboru, velkého či malého, farního či seniorátního, tak musí nejprve projít konventem a pak být schválen na synodu. Na konventu se k takovému návrhu mohou vyjádřit zástupci všech sborů daného seniorátu, tedy i těch malých. Jde jen o aktivitu ve správnou dobu na správném místě. Obdobně i na synodu nejednají a nehlasují jen zástupci velkých a bohatých sborů, ale poslanci synodu pokrývají celou církev. Nakonec ale ani schválení nového kazatelského místa neznamená automatické zvýšení zátěže všech sborů. Místo je potřeba obsadit a k obsazení je potřeba vhodného kandidáta. Těch je ovšem jen omezený počet. Často to znamená, že kandidát nějaké jiné místo v církvi opustí a tím se finanční prostředky uvolní. Dokládat to lze na počtu úvazků, které naše církve dlouhodobě během posledních 20 let má. A toto číslo nijak dramaticky neroste, pohybuje se směrem nahoru i dolů v rozmezí od 240 do 260 úvazků v závislosti na odchodech kazatelů ze služby a na nástupu kazatelů nových.

Dokladem toho, že si je církve zvýšených nároků na financování kazatelských míst vědoma, je také usnesení č. 46 1. zasedání 33. synodu: Zásady pro optimalizaci kazatelských míst v církvi, kterým synod ukládá synodní radě, aby 2. zasedání 33. synodu předložila návrh zásad pro optimalizaci kazatelských míst v církvi. Vědomí, že není možné, aby církve v současné finanční situaci dopustila jakýkoliv neregulovaný masivní nárůst svých zaměstnanců, je z toho víc než patrné.

Rozcházíme se také v pohledu na respektování práv malých sborů (hlavní téma příštího zasedání synodu je situace malých sborů). A stejně tak Vás asi nezabavíme pocitu, že církve hledá zvláště v malých sborech prostředky pro podporu sborů větších. Vězte, že tomu tak není. Asi nevíte o tom, že kromě oficiální solidarity sborů, solidarity, která se děje prostřednictvím Personálního fondu existuje i neoficiální, dobrovolná. Můžeme dosvědčit, že se na správní radu Personálního fondu obrací sbory s žádostí, abychom jim pomohli najít sbor, kterému by mohli pomoci s odvodem do Personálního fondu, protože je pro něj velkou zátěží.